

Laanõ Triinu võrokõisi keelemüütest

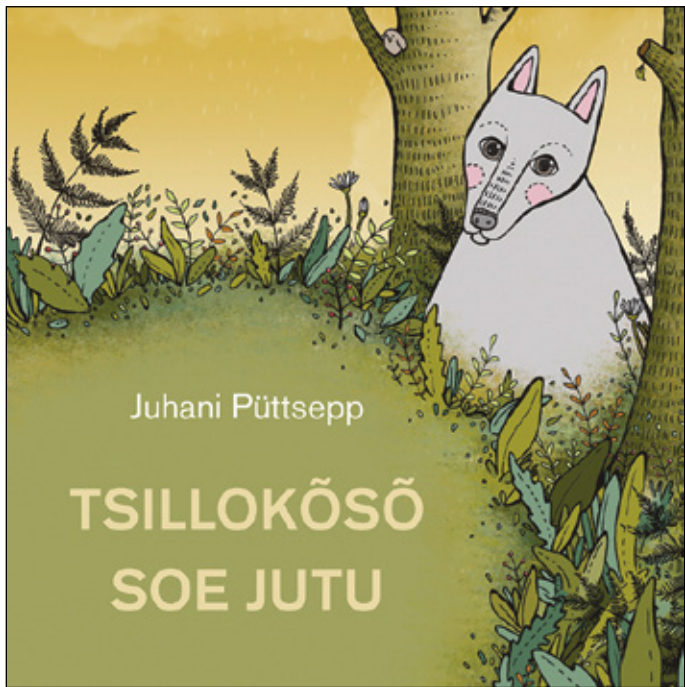
Kae lk 2

Rändäjä võrokõnõ tallo üles ehitämän

Kae lk 3

Kuis hiire es lasõ viie- meistrel tüüd tetä

Kae lk 4

Vahtsõnõ võrokeeline latsiraamat. Õkva tull' trüküst latsiraamat «Tsillokõsõ soe jutu», mis kõnõlõs väiksile latsilõ soest, kedä meil Eestin minkagiperäst peetäs kuras eläjäs. A kas tuu iks nii om?

Raamadu om kirotanu luudusõ- ja tiidüseimiis, aokiränik ja kuulmeistre Püttsepä Juhani. Pildimaailma teksti mano om loonu Möttusõ Kadi. Raamat om varramba ilmunu ka eesti keelen (2009), pisokõnõ om seod kül võro latsi jaos tävvendet. Võromaa juuriga Pihõ Miina Aleksandra valisi eestikeelidse raamadu ümbrepanemisõs võro kiilde umas uurmistüüs Tarto Treffneri gümnaasiumin.

Raamadu and vällä Võro instituut.

UL

Võrol kuulutõdas võro- keelidse lõugahusõga vällä koolirahu

Timahavanõ koolirahu kuulutõdas vällä 1. süküskuul Võro liina keskplatsi pääl ja Koolirahu liin omgi seo aastak Võro liin.

Nigu egä kooliaasta alostusõn, sõlmva pidolidõsõ lepungi haridus- ja tiidüsiministri esindäjä, Koolirahu liina esindäjä, Eesti opilasesindüisi liit ja latsikaitsõ liit, SA Integratsiooni Sihtasutus, SA Kiusamisvaba Kool, MTÜ NÜ TORE. Seokõrd om ka Kooli-

rahu lõugahus (*hüüdlause*) võro keelen: «Süä om õigõ kotusõ pääl!»

Koolirahu liikmisega proovitas saia tuud, et opilaisi, oppajidõ, koolitüütäjide, latsõvanõmbidõ ja tõisi kooliga kõudetüisi huviliidsi jaos olõs koolikesk-kund sõbralgumb ja turvalidsõmb. Tego ei olõ ütepäävädse sündmüsega, koolirahu om mõttõmaailm ja haridustii osa, tuuperäst tulõ aasta joosul viil ettevõtmiisi Koolirahu liinan Võrol ja ka muial Eestin.

UL

Lajast ilmast

Hiusõ pästvä õnnõtusõst

Põimukuu alostusõn juhtu tsillokõsõ Afriga saarõriigi Mauritiusõ lähkül õnnõtus üte laivaga, kost juusk Vaiksõhe ilmamerre tuhat tonni naftat. Tegemist om näide aoluu kõgõ tõsitsõmba luuduskatastroofi-ga. Mauritiusõl om mõistõtu häste kaitsa umma luudust, säääl om hulga esieräliidsi mangroovimõtsu, korallriffõ ja ilosit liivatsit randu. Turisti ja kõik tuu, midä ilmamerest saa, andva inemiisile tüüd. Nüüd om kõik taa suurõn ohon, miä ummakõrda om pandnu inemise luudust kaitsma ja õlli kokko korjama. Riigi jõvvust jääs üt-sindä veitüs.

Inemise meisterdäse nafta kokko korjamisõs pikki jämehit vorstitaoliidsi kottõ. Noid tetäs tühjist plastpudõliis ja võrgust, midä täüdetäs merehainuga. Turvast vai muud hääd imevät matõrjaali säääl saia ei olõ. A kõgõ parõmb matõrjaal nafta sisse ime-mises omma inemise hiusõ. Üts kilo hiusit tõmbav sisse 8 liitrit naftat. Tuuperäst omma inemise nakanu ummi hiusit maaha lõika-ma ja noid luudusõ hääs är and-ma. Tuud om tennü ka üts parla-mendi liigõ. Hiusõlõikaja tüütäse õkva ranna veeren. Hiusist tetäs võrgu, minka sisse nafta tõmbas. Tegüsä inemise Prantsusmaalt ollõv lubanu Mauritiusõlõ tuvva lisas viil 20 tonni hiusist.

yle.fi lehe päält lugõsi uudist
FASTRÕ MARIKO

Luumistalos andsõ võro keelele vunki mano

RAHMANI JAN

Seo kuu keskpaigan Ants-la vallan peetü «Vunki mano!» luumistalgo võitsõ arotusteema «Käänämi võro keele häämise tiilt tagasi». Avvohinnavõitja plaanva naada inemiisi üles kutsma tegemä väikuid asjo, miä avitanu umma kiilt alalõ hoita.

Luumistalgo vidäjä Kangro Kadri Võromaa arõndus-keskusõst lõüd, et uma keele hoitmisõ teema tähtsäs pidämine om ekämuudu õigõ. «Ilma uma keele ja kultuurilda ei olõ ka mi maakund elojõvvulinõ. Mi hindätiidmine om mi piirkunna edenemise päämine mootor,» seletäs tä.

Kangro Kadri meelest om võro keele elojõvvu man tähtsä egä võrokõnõ, taa ei olõnõ mõnõst organisatsioo-nist vai projektist. «Kõgõ lihtsämõ pannus, minka egäüts saa avita, om kõnõlda egä päiv latsiga võro kiilt.»

Teema mõttõtalgolõ vällä-pakja Laanõ Triinu ütles, et tahtsõ keele hoitmist arota murrõst, et nuuri ja latsiga kõnõldas võro kiilt veidü. «Võro keele mõistja omma vanõmba ja nuurilõ andas taad kiilt edesi väega vähä,»

NAGLA VIIVIKA PILT

Pildi pääl omma röömsa luumistalgo võitja päält võidust teedäsaamist: Laaneotsa Annela, Laanõ Triinu, Fastrõ Mariko ja Tagamõtsa Tarmo.

seletäs tä. Ku teema olõ vällä pakutu, anni hindäst märku mitmõ inemise, kiä sammu-muudu keele häämisest ja hoit-misõst märgota tahtsõva. «Tulõ vällä, et sama murõ om hulgal tõisil inemiisil kah, kellega ma egä päiv läbi ei käü ja mõttit ei vaheta. Kampa tull' värske mõt-lõmisõ ja tõsõ kaemisõga inemiisi. Mano tull' ka uma keele peräst murõhtavit setosid ja et tuu murõ om võrokõisil seto-dõga ütine, sis oll' noid asjo kuun mõistlik arota ja lahen-da,» seletäs Laanõ Triinu.

A kuis sis umma kiilt hoita ja latsilõ edesi anda? «Lõüd-semi, et võinu tetä inemiisi ütlen haardvit mänge. Näütüses tetä avalik üleskutsminõ, mille nimi võinu olla «Võrokõsõ välläkutsõ», kon kutsutas üles tegemä kümne päävä joosul kümnet võro keelega kõudetüt väega väikut asja, miä and inemisele kimmüst, et tä saa kee-lega toimõ. Nuu olõs lihtsä asja, näütüses poodin võro keelen ostminõ vai kõlistaminõ mõ-nõlõ sõbralõ, kinka võro keelen kõnõlda. Vai sis latsilõ mõnõ

vahtsõ võrokeelidse sõna oppaminõ. Säändse asja, midä egäüts saanu tetä,» kõ-nõlõs Laanõ Triinu.

Luumistalgo ärvõitminõ olõ Laanõ Triinu jaos röömsa üllätüs, a andsõ ka kimmüst mano. «Arvosaaminõ, et taad kiilt tulõssi hoita, om iks kül-länd lagja. Ku žürii nii otsust, om ka žürii liikmide hulgan inemiisi, kes saava arvu, et taa asi om tähtsä,» lõüd Laanõ Triinu.

Kae mano Laanõ Triinu märgotust seo lehe märgotusõküle päält.

Krabi külätiatrill om vahtsõnõ tärniga tükk

RAHMANI JAN

Krabi külätiaatri om lava pääle toonu vahtsõ tükü, mink päälkiri om «*» (tärn). Tükkü om kõrra mängitü uma kandi rahvalõ, a tuuga om Kuhjave tiatristifestivaalil joba är tuudu ka mitu avvuhinda.

Mille tükül sääne andsak nimi om? Krabi külätiaatri vidäjä Mürgü Marje tuud pikält valla ei seletä: «Arvutiklaviatuuri pääl om sääne sümbol nigu tärn. Nii omgi!»

Tükk kõnõlõs tuust, kuimuudu kohvikulõ Michelini tärn saia. «Kunagi mi alustimi Manda ja Liisu lugusiid Kiiku-su kohvikun. Nüüd tuu kohvik taht sis hirmsalõ Michelini tärn kiüssü ja toda mi etendüsen näütämigi. Kõik aig kõnõldas,

RAJU IGORI PILT

Õnnõligu avvuhinnavõitja Kuhjave tiatristifestivaalil. Pildi pääl Nilovi Denis, Uusmaa Külli, Mürgü Marje, Antoni Daisy, Antoni Annika ja Pazuhanitši Romet.

et Eestin om teenendüskultuur väega kehva. Mi sis oppami, kuis tuud parõmbas tetä ja kuis Michelini täрни iks kätte saia,»

kõnõlõs Mürgü Marje.

Edimäst kõrda tuudi tükk lava pääle 14. põimukuul Krabi rahvamajan. «Naarõti ja plak-

sutõdi, paistu, et miildü,» lõüd Mürgü Marje. Hää vastavõtt koton andsõ Krabi rahvalõ huugu minnä tüküga Kuhjave tiatristifestivaalilõ. Tuu om Krabi rahva jaos tutva festivaal, Krabi tiatri lei säääl ütlen joba kümnes kõrd. Ja seogi kõrd lätš häste: «Saimi päävä kõgõ parõmba etendüse auhinna, ka kõgõ parõmba nais- ja miiskõrvalosa auhinna tulliva meile ja saimi viil hulga kolleegipreemjit. Oll' hää päiv õkva,» om Mürgü Marje uhkõ.

Krabi külätiaatri sai timahava 20 aastakka vanas. Keväjäs plaanit sünnüpäävõpido tougati koroona peräst edesi, a no põimukuu alostusõn peeti tuugi kõrraligult är. Külätiaatri vidäjä Mürgü Marje esi kirotas ja lavastas näütemänge. Tükk «*» om Marjel joba 31. näütemäng.

Põlvkunna jago umakeelist lehte

Uma Leht om no ilmunu 20 aastakka. Edimäne lehenummör tullf vällä 2000. aastaga põimukuu. Lehe välläandmist alostõdi Põlva aolehe Koit man ja edimält tullf leht vällä kõrra kuun.

Aig om edesi lännü. Täambädses om Umma Lehte saanu lukõ pia põlvkunna jago rahvast. Tuu tähendäs, et mano om sündünü vahtsit lugõjit ja kirotajit, a osa lugõjit-kirotajit om tast ilmast är kah lännü. Leht tulõ no vällä egä katõ nädäli takast ja perämädse kolm aastakka om tä värvilidse trüküga.

Uma Lehe toimõndusõ jaos om iks olnu tähtsä, et leht jõudnu võimaligult suurõ hulga võrokõisini. Tuuperäst om lehel suur trükünummör ja Vanal Võromaal veetäs tedä küländ hulga lakja. Või arvada, et seo katõkümne aastaga om mano tulnu hulga säänest rahvast, kiä ei pelgä inämb võro keeli lukõ vai kirola. Tuud näütäs ka Uma Lehe jutuvõistlus, kohe iks pallo kirotajit ummi kirätükke saat.

Edimädsen lehenumbrõn kirol Kama Kaido artiklin «Vast suurõ asja väiku alostus» niimuudu: «Eestlase olõmi kül kõik, a ütesugumadsõ ei olõ joht. Lõunaeestlase omma jo vanast aost tõistmuudu olnu. Tõistmuudu kiil, tõistmuudu inemise, tõistmuudu kombõ. Ja ku seo tõistmuudu olõmine är kaos, sis olõ ei tuu ütsindä mi hädä ja murõ. Ku kõik eestlase olnu ütesugumadsõ, kõnõlnu ütte kiilt ja olnu ütte näko, sis olnu taa üts väega vaenõ ja vilets rahvas.» Nuu sõna ei olõ aoga umma aktuaalsust kaotanu.

Uma Leht om kaldu võro keele ja kultuuri poolõ ja tuud kalutatust mi joht häbendämä ei piä. Jõudu kõigilõ lugõjilõ ja kirotajilõ ka edesidses aos!

RAHMANI JAN,
Uma Lehe päätoimõndaja

UMALEHT

Tulõ vällä egä katõ nädäli takast neläpäävä.

Toimõndusõ aadrõs: Tartu 48, 65609, Võro liin

E-post: info@umaleht.ee, tel 78 222 21

Kodoleht: umaleht.ee

Mofovihk: facebook.com/umaleht

Päätoimõndaja: Jan Rahman, tel 56 922 841
jan@umaleht.ee

Abitoimõndaja: Kaile Kabun, info@umaleht.ee

Keeletoimõndaja: Laivi Org, laiviorg@gmail.com

Latsinuka toimõndaja: Mariko Faster,
latsinukk@umaleht.ee

Uma Lehe toimõndusõ kolleegium:

Tiia Allas, Külli Eichenbaum,
Aapo Ilves, Kaido Kama,
Ülle Kauksi, Rainer Kuuba,
Evar Saar.

Välläandja: SA Kultuurileht, kl.ee

Tellimine: Express Post AS, tellimine.ee, tel 617 7717

Tõsõ kundi otsast

Ettevõtja PINDMAA AIGAR märgotas tan ilmaasju pääle tsipa tõsõ nuka alt, ku hariligult kaema harinu oltas.

Maa pääl kokko kraabitu varandus

Olõ olnu ärsaatmisõl, kon sugulasõ lätsivä edimädsel õdagul umavahel tüllü üte hõpõluidsa komplekti peräst. Es olõ täpsele teedä, kellele tuu pidi saama ja säält naas tüllü pääle.

Mõnõ ao iist kuuldsõ luku, kuis katsiku sõsara lätsi tüllü 200 ruutmiitre maa peräst ja no ei olõ nä mitu aastat umavahel kõnõlnu.

Ka mul hindäl olf kunaigi üte piiri man vaiõlus, 100 ruutmiitre peräst. Tuu vaiõlusõ man jõudsõ ärtundmisõlõ, et periselt om mullõ õnnõ katõ ruutmiitret vaia tuus aos, ku ma siist ilmast lää. Ja toda kah õnnõ muldapandmisõ aos. Peräst ei olõ mul lämmind ei külma, kas säält kiäki üle sõit vai midä tetäs.

Kas asjul siin maa pääl om nii suurt väärtüst, et mi uma-

vahel inämb ei kõnõlõ? Ma ei olõ nännü üttegi puusärki, kon karmani külen olnu.

Loi ildaaigu hää sõbra Aarma Jüriga kõüdetüt luku. Säält olf jutt näütlejäst Lindau Lislist, kiä, ku täl siistilmast ärminek kätte jõudma naas, suuvõõ õnnõ ütse asja: Jüri käest ärsaatmisõs laulu «Ärge jätke mind ükski, kui oleme joonud šampanjat». Lislist olf salaja kirstu üten pant kats šampanjat, üts küle ala ja tõnõ käe mano. Pokaal kah, et ku taivaväretin piäs ette tulõma tarvitus Peetrusõga kokko lüvvä, om kõik tarvilik olõman.

Mi kõik sünnümi siia maa ilma pallana. Ka peräst ärminekit ei olõ tähtsä, kas sälän om Armani ülikund vai must kilekott. Sis olõmi mi kõik üttemuudu võrdsõ, huulmada tuust, pallo meil asju om ja ku pallo olõmi elo joosul varandust kokko himostanu.

Võro keele ja võrokõisi hindätiidmisega juhtus parlatsõl aol kats ütstõsõlõ vastakäüvät asja kõrraga. Ütelt puult omma võro kiil ja kultuur populaarsõmba ku kunagi inne: hindätiidmist kõüdetäs hää meelega kodo-kotussõga; rõõmustõdas, ku nätäs võro kiilt liinapildin ja reklaamin; oltas ja «laigitas» Mofovihu grupin «Võro kiil»; oodõtas Umma Pito jne. Tõsõlt puult jääs võro keele mõistjit kõrrast veidembäs. Tuu olõ-i mu arvaminõ vai tunnõ, taad näütäse mitmõ uurmisõ – võro kiil om tiil tõsitsõhe ohon olõvidõ kiili hulka.

Ütskõik, kas võrokõnõ taht olla eriline hindä vai muu ilma jaos, õks võtt tä umaperä näütämisest appi võro keele, miä naidõsammu uurmiisi perrä om võrokõsõ hindätiidmise (*identiteet*) alus. Hindätiidmine olõ-i luksuskaup, taa om egäpäävatselt tarvilinõ asi, miä hoit inemisen kimmüst, kiä tä om, mille tä om ja kohes timä lätt. Võrokõnõ om ku tuulõlohe ja võro kiil om ku nüür, miä tedä üleilmastumisõ tuulõ käen uma maa külen kinni hoit.

Lohenõori jürämine

Tan tulõ nättäväle vastaossus (*paradoks*): meile miildüs olla eriline, a mi ei piä väärtüsligus tuud, mis meid muu ilma-ga võrrõldõn erilidses tege. Võro keele edesiandminõ järgmäidsile põlvkundõlõ om katski jäämän. Süümerahuga jürä parlanõ täüskasunuidõ põlvkund ummi latsi lohenüüri, küsumädä, kas ka latsil ja näide latsil võissi taad tulõvigu vaia minnä. «Ma arva, et seo kiil, midä mõistva võrokõsõ kõnõlõ, omgi kõgõ ilusamb asi võrukõsõs olõmisõ man,» ütles üten varatsõmban Uma Lehe numbrõn nuur inemine Raju Eliisabet. Kas tä om ainukõnõ, kiä taad kiilt hindä umas pidä? Ma ei usu.

Kõgõ hariligumba müüdi

Arotimi «Vunki mano!» luumistalossil suurõmba kambaga võro keele hoitmisõ asju ja korssimi vällä mõnõ kõgõ hariligumba müüdi, miä laskva parlatsil täüskasunuil ellä õndsän usun, et mi keelega om kõik häste. Kõik paistus

Kas mi olõmi perämädse, kinkal om võro kiilt vaia?

Võrokõsõ keelemüüdi

LAANÕ TRIINU,
imä, kiä kõnõlõs
latsiga võro kiilt

jo kinä vällä, nigu ma innegi seleti: võro keelega tegelese asjatundja, taad opatas kuulõn ja latsiaidun, vällä antas raamatit ja aolehte. Nii või kergehe tegünedä tunnõ, et ma piä-i midägi tegemä – kõik om joba är tett.

A tuust olõ-i küländ, selle et võro keele püsümajäämise otsustasõ sõski perre, kon taad egä päiv pruugitas. Parlatsõn nuuri täüskasunuidõ põlvkunnan om küländ noid, kiä küsüsse nüüd ummilt vanõmbilt: mille ti umavaihlõ kõnõlit, a mitte mukka? Õnnõs om ka naid vahtsit vanavanõmbit, kiä omma otsustanu paranda tuud, miä ummi latsiga tegemädä jäi, ja kõnõlõsõ võro kiilt nüüd latsõlatsiga.

Mille latsiga (vai esiki latsi kuulõn vai ülepeä) võro keele kõnõlõminõ sõs nii rassõ om? Õks noidõsammu müüte peräst, miä kinnütäse meile et: võro kiil olõ-i latsiga kõnõlõmisõ kiil; taan keelen passis nalla ja näütemängu tetä (eräle häste passis viil võro keele pufon pääga kõnõlõminõ); haritu inemise nii ei kõnõlõ; võro kiil olõ-i avaligun ja ammõtligun jutun pruukmi-

sõs; aktsendi vai vikuga kõnõlõja olku parõmb vakkä; võro keele kõnõlõminõ sekäs latsil eesti keele selgessaamist jne.

Valusa mälehtüse

Nii mõnigi vanaimä vai vanavanaimä mäletäs, kuis tedä vai timä vanõmbit koolin karistõdi, et ärke tsurkõ är latsõ tulõvikku timäga võro kiilt kõnõldõn, vai kuis kimmä võro keele taustaga latsi logopeedi mano saadõti. Täambädsel pääväl olõ-i tuu inämb ammu nii, a müüdi omma jäänü. Nigu kõik maailma latsõvanõmba, soovimi ummilõ latsilõ hääd tulõvikku ja minkagiperäst ei näe mi võimalust, et võro keele mõistminõ võissi toolõ hääle tulõvadsõlõ elolõ üten avita vai olla osa tuust hääst elost.

Mu latsõ kõnõlõsõ edimädse keelenä võro kiilt ja logopeedi olõ-i näil vaia olnu. A näil om õnnõ paar umavanust sõpra, kinka nä saava võro kiilt kõnõlda. Ku nä mõnõ latsõga tutvas saava, sõs nä mitte ei prooviki timäga võro kiilt kõnõlda – nigunii ei kõnõlõ tuu vahtsõnõ sõbõr vastä. Tuuperäst olõmi võtnu ette naidõ perriga, kon sändsit lat-

si om, kõrd kuun umavaihlõ kokko saia. Et murda müüti – võro kiil olõ-i latsiga ja latsi vaihlõ kõnõlõmisõs.

Hirm vahtsõ iin

Võrokõnõ om ka perfektsionist. Kogoni nii pallo, et esiki sõs, ku tä mõist võro kiilt umbõlõ häste, pelgäs tä, et timä kõnõ olõ-i küländ hää. Mul om mitu hääd tutvat, kiä kõnõlõsõ ku kulda, a tundva hinnäst tuu man nõrgalt. Johtus tuu päämädselt tuust, et om vähä olokõrdo, kon tuu inemine võro kiilt pruuk. Egä vahtsõ olokõrra man saia koll – psühholoogilinõ barjäär – vai lihtsähe üteldä – hirm ja ebakimmüs vahtsõ asja iin. A ku mi saami hindäle mano hafota tervüslikke elokombit, viisakat üllenpidämist, prügü sortmist ja pallond muud, mille sõs võro keele kõnõlõmisõga tõistõ piässi olõma?

Ku ma «Vunki mano!» talossilõ esiti teema «Käänämi võro keele häämise tiilt tagasi» ja tuust siin ja säält kuuluti, reagiirse toolõ paras hulk inemiisi, kiä mõtlõsõ nii nigu makki: võro kiil om tulõvigukiil, ja taa om ka mi latsi ja latsõlatsi uma. Meil olõ-i õigust arvada, et mi olõ viimatse, kinkal võro kiilt ja hindätiidmist elon vaia om.

Võimaluusi om

Niisõs tei ma Facebooki grupi, mink nimi om «Kõnõlõmi latsõga võro kiilt!». Sinnä gruppi omma oodõtu kõik, kiä tahtva tuun asjan midägi ette võtta. Ku otsus «ma kõnõlõ uma (latsõ)latsõga kõik aig võro kiilt» tundus üleearvo radikaalnõ, sõs om maru hää, ku otsustat latsõlõ võro keelen egä õdak laulda vai muinasjutu kõnõlda. Vai ku mõts om su jaos kõgõ turvalidsõmb kotus võro keele kõnõlõmisõs, sõs võta latsi siinde üten ja kõnõlõ aga! Kasus või tulla ka latsõga võrokeelitside juttõ kullõminõ Helüaidast (www.helüait.ee), vanavanõmbidõ vai naabridõ pallõminõ su ja latsõga kõnõlda jne. Võimaluusi om, ku õnnõ peräle jõud, et võro kiil om lohenüür, miä lask mi latsil ello korgõst ja kavvõst kaia suurõilma tuulõ käen häässihe minemädä.

Ubina- ja värvilõhn, tahvli ja krihvli

Viil mõni päiv, ja lätvägi latsõ kuuli. Ei taha mitte üldä ega mõtõlda, ku pallu hendä koolinkäümisest aigu müüdä om, aga senimaani tulõva miilde nuu septembri edimetse nädäli, ku konhgi ubina- ja värvilõhna tunnõ, selle et nii lõhnaas sis alasi koolimaja.

Mitu kuud es olõ tõisi latsi nännü, ennegi nuid, kelle-ga üten aiatüüpäivä tegema juhtu. Väikesen koolin, konh latsi saa ümbre, tunsõ jo kõik kõiki ja tuud jutustamist ja juuskmist olf peris palflu. Septembrin olli enämbüisi hää ilma kah ja ega vahetunni aol koolimajan sisen es olta. Egä vahetund käve üts ubinõidõ järämine ja ütstõsõga vahetamine, selle et tõsõ aian kasvi

õks nigu paremba sordi...

Ja et kõrraga õkva koolimajan lämmind süüki es tetä, sis vahetõdi söögivahetunni aigu võileibu kah. Oppaja olli puhani ja hään tujun, es panõki nulka saisma rüblikut, kiä koridori pääl näile pääga kõttu juusk vai tahvli puhkimise käsnaga sõbra asõmõl näile kogõmalda pihta sai.

No lätõs mõni nätäl, tulli tõnõkõrd edimätsse kehveva numbri vai jäädi mõnõ koirusõga vahele. Ja ilma latsi vihmatsõs, hommugu olf pümme ja os tahtunu kauõmb maada. Sis nakati pävikun lehekülgi lugõma, et kona jäl vaheaig tulõ, aga algusõn olf kõik õks nii illus.

Viimatse saa ja enambägi

aastaga om koolin külh armõdu palflu muutunu. Ku meile näüdati kooliaol muuseumin väikeist tahvli, kohe ega koolilats umal aol numbrid ja tähti tekk, sis arvada, et varsti näütedäs latsile miaolitsi vihikuid ja pleijätsid, selle et tahvel-arvuti ja iPod ja mis viil...

Vahel tulõ külh hirm, et latsõ varsti sukugi käsitsi kirutada ei mõistaki. Hää tuu muiduki ei olõ, selle et noore pääaju üts osa jääs sis vällä arõnõmada... A elu om näüdänü, et kõrvalt targutamisest api ei olõ. Kõik asja, nii õigõ ku mitte peris hää, tulõva kõigil esi umast tarkusõst läbi tetä.

Ku ma ilmadu ao iist edimest kõrda kuuli minema

naksi, pruuvõ vanaimä anda mullõ määnestki ettekujutust, kuis säält kõik om, ja lugi ka mõistatusõsalmi, mea arvada õks vääga vana, taa henne kooliaost nii umbõs sada katskümnen aastaiga tagasi.

Maa on must ja vaod valged,

kündjal alles noored palged.

Kündja süda rõõmus keeb,

sest ei künd ta targaks teeb.

No muiduki olf jutt tahvlist ja krihvlit.

Siski olõs tahtanu, et peris kõik asja siin ilman ei häädü ja et latsõ kõik alasi hää meelega sügüse kuuli lätvä. Vast jääs tuu ubina- ja värvilõhn ka õks alalõ...

Vanna majja üles herätämän

KABUNA KAILE

Seo parhilla ilma ja inemii-si ropsva tõbi, mille nim-megi ei taha vällä üteldä, om siski hääd kah ten-nü, näütuses mõnõ kinä rändajā võrokösõ kodo-kanti tagasi toonu. Ja mis esierānis hää – või-olla nä ei lääki är.

Tuu oll' illos pääväpaistolinõ põimukuu alostusõ päiv, ku mi Tanilsoo Jaanaga Pärlijõõ veeren timä vanaesä Ala-Heedu talon kokku sai-mi. Ligi 25 aastakka, päält vanavanaimä taivaratu pääle minekit, es olõ seon majan lämmüst seen hoitu, a mahla-kuust alatõn om majan elo: pääle Jaana toimõndas sääl viil kats kassi. Tuul vai mis sis tsiidsodõlõ sõnomi vei, a koskilt nä muro pääle ilmu.

13 aastakka om Jaana ilma piten käünü. Noid kotussit, kohe tä kõik om jõudnu, ei jõvva ümbre jutustadõn läbi võttagi: tä om olnu Ameerikan raamadumüüjä, tennü Austraalian restoranitüüd, toimõndanu Kagu-Aasian ja Vahtsõl Meremaal, tüütänü Prantsusmaal lumõlavva-kuurordin, rännänü Lõuna-Ameerikan.

Mõnõ kõrra om seo ao seen siski kodomaalõ kah põiganu. A viimädse kuus aastakka oll' timä elopaik Inglüsmaal, edimält Essexin ja sis Somersetin, kon tä oll' ammotin agõntuurin, miä avitas üritüisi kõrralda.

Parajalõ sis, ku tä seo aasta puhkusõlt Brasiiliast hinnäst kodo nakaš säädmä, oll' koroona kah platsin. Elo Inglüsmaal es tõota inämb

KABUNA KAILE PILT

Tanilsoo Jaana om kujondanu vana talohuunõ saina mano istmiskotussõ, kost om hää kodomurro kaia.

es harilikku ello, es ütegi vahva festivaali kõrraldamist, a hoobis kortinan pasmist. Ja võtsõgi Jaana kõnnõ Eesti välisministeeriummi, kost tä kodomaalõ avitõdi.

Ulmõlinõ mõtõ

Veidükese ulmõlist mõtõt hinnäst perre tühän vanan talon elämä säädi es julgu Jaana edimält kodotsidõga jaka. A no om vanaesägi rahul, et timä kodomuro om ohtjst puhtas tettü. Ütte-tõist laonut ja muud prükü om hoovi päält kah minemä viid. Tuu käve nii, et mis kõõgiaknõst edimält kõgõ inämb halvan mõttõn silmä jäi, tollõlõ pandsõ Jaana ütsindä vai sõpru abiga talgu kõrran käe külge. Sis saiso sääl puhta paiga pääl ja kai ümbretsõõri, mis nüüd

kõgõ inämb sekä...

Muidoki om suur tüü viil iin – tarõ tulõ talvõs säändsele kõrda saia, et pidä lämmind –, a rõõmu või iks tunda, et välakemmerg om pistü, tomadi kasusõ ja peris ummi kässiga om täl aida ette terrass ehitetü. Sääl mi tuu päiv kohvigi jõimi.

Majan om elektri õnnõs olõman. Telekat ei olõ, a internet om parhillsõs kül – tuu avitas inemiisiga kõüdussen olla, säälhulgan sõpruga Inglüsmaal. Nimä eläse sääl Jaanalõ kogo süämest üten ja tahtva küllä tulla. Muidoki piät nä tuuga rehkendämä, et ei tulõ nigu mugavuisiga turismitallo, a nigu telki...

Edimädse kütmise perrä ütël Jaana, et ka sann uut tüükõrda säädmist, ja kaivu ei

saa viil pruuki. Tuu tähendäs, et mõskmisvesi jõud parhilla tarrõ pangiga Pärlijõõst. Uma pikä hiussõ lask Jaana tuuperäst joba maaha lõigada. No ei olõ hätä – vahtsõnõ lõikus passis tälle väega häste.

Kokkovõttõn om puuduisi kõrval iks pallo hääd kah: saa siinde minnä, ku tujo tulõ, saa tsäihaina uma nurmõ päält kořada, saa pallidõ jalguga tarõst vällä astu – ütesõnaga luudusõga kuunkõlan olla. Millest esihindäst pallo kõnõldas, a midä veidü pruugitas.

Tark inemine iks opp nättüst ja läbitettüst. Jaana om opnu, et eestläsele umast murõhtamist tulõ murda: ku kõik ei tulõ ka kõrrapäält häste vällä, saa tuust ummõtõ oppi, ei piä õkva stressist kerrä kiskma.

Kogõmusõ kavvõmbast

Pääle vällämaal rändämise ja palgatiinnise tävvend Jaana sääl tiidmiisi: opsõ alternatiivmeditsiini, täpsembält tuud, kuis avita inemist ilma arstiruuhi pruukmalda. «Kihäl om uma tarkus ja tä praavitas hinnäst esi, ku mi mõistami tä vabas laskõ,» selef Jaana seod küländ vanna tohtõrdamis-meetodit vallalõ. Ku pallo seost nüüd joba kõnõlda võit, a pikembän plaanin näge Ala-Heedu pernaanõ kül hinnäst iist võtman tüütari, mis avitasõ umma miilt ja kihhä parõmbalõ tundma saia. Või-olla om tälle tuu man toes esiki kadonu ravi-hainatiidjast vanavanaimä.

Egäl juhul tegünes kõrvalkaejalõ tukõv tunnõ, et seost mõttõst saa asja. Jaana esi ütles, et om Eestin joba tundnu, määnest kimmüst ütenmõt-lõja andva ja ku hää om tan plaanõ kuta. Eestläne võtt ka ütist plaani väega tõsitsõlt. Muial ilman om tä kogõnu, et teessi-tuud-ja-taad-jutt jääs sakõstõ kohegi hõfoma, uutma parõmbat aigu koskil tulõvikun.

«Eestläsele miildüs tüüd tetä. Inämbüsel om jo päävätüü, a päält toda tulõ kodotüü: kiä parandas majja, kiä toimõndas aian...» tuu tä vällä viil üte eestläisile umadsõ joonõ, midä muial pallo ei näe. Ku tõtõst om nii, sis om jo hää. Tulõ luuta, et tä tollõ eestläse hindä seest üles löid ja üte vana maja vahtsõlõ elolõ avitas. Päävätüü kõrvalt muidoki, selle et parhilla om täl peon tüükotus Võrol inglüse keele kursuisi pakvan firman.

Pulga Jaani mõtõlus

Spioon, lätläne ja suumõsukauss

Kapo ollõv spiooni vahelõ võtnu väega lihtsä nipiga. Miis ollu muidu puhas ku prillikivi, dokumendi ja puha. Sis lastu täl Eesti hümnit tõist salmi laulda ja ollgi är laulnu. Tuust oll' selge, et ei olõ õigõ eestläne. Muidu eestläne nallalt sõnnu üle paari rea ei tiia.

Anekdot küll, aga üt-te-tõist mii kotsilõ ütles. Mul om meelen, et ma tiise noid sõnnu pääst joba algkooli aigu, süväl Vinne aol. Põrõlt ei olõ väega kimmäs, või sassi minnä. Võrukõnõ om harinu hinnäst kokku võtma sis, ku kostkipuult tulõ ähvär-düs. Vinne aigu oll' selge, et ähvär-düs om kõik aig olõman ja toolõ tulõ vasta saista. Kas-vai vana hümniga, ütskõik mis timäst muidu arvat.

Kui kiäki om oimanõ vai uninõ, sis kimmäs nipp üles herätämises om: «Sängüst üles, lätläne om joba Hopa (Valga) all!» Tuu mõos, inemine ei jõua mõtõlda, et konõs tuu lätläne sis olõma piat.

Võtami säändse olukõrra. Inemine tulõ puuti, desinfitsiir kõrralikult kässi ja tuud näge päält naabrimiis katõmeetri-joonõ takast. Tere asõmõl nimmas tä är: «Ma kai jah, et sul om suumõsukauss är aia viirde visatu, nüüd om selge, misperäst.» Tõnõ ei nakka kah vasta vaidlõma, tuu käu aasmi-se reegliide vasta. Ütläs: «Mõtli jah, et mis timäst ilmast ilma küüri, poodin saat viil parembalõ käe puhtas. Siin säändse kalli vedeliku, et mõsõ vai suud.»

Nii. Ähvär-düs om olõman, küländ tõsinõ. Inemise saava aru, et kässimõskmine tulõ kasus, aga asi om siski harinõmalda. Et asi maamehe loogika ala är mahtunu, võetas suumõsukauss appi. Muiduki, ega inemisega säänest nalla tetä ei saa, aga naabrit piat tundma ja sis saat huumorisoonõ pääl mängi. Ja nali om joba esihindäst üts kimmäs haigus-tõ ravi. Mõos egalõ inemisele erälde, aga viil inämb kogu-konnalõ (külä, väiku liin jne).

Tihti pääle küstäs: mis tii kandin uudist? Midä sa vastat, ku kiäki parajastõ koolu ei olõ? Nii ütlätki: Ants (vai Mihkli) ollõv suumõsukausi minemä visanu, poodin saat asja kõrda. Kõigildõ positiivne uudis ja valitsusõ poliitikalõ vasta ei kõnõlõ.

Mõnõ asja võinuki karoona aost kehtimä jättä, ütskõik ku asjalikkõ rohtõ vai vaktsiine vällä mõtõldas.

PULGA JAAN

Priinime lugu

Rubriigin kõnõldas perekunnanimi periolõmisõst ja tähendusest.

September

Seod nimme kand Eestin 20 inemist. Panti taa katõn kotus-sõn, Mooste mõisan Võromaal ja Kose-Uuemõisan Harjumaal. Moosten oll' nime valijas arvada Põlva opõtaja Schwartz, kiä pandsõ taa Kauksi külä Sepä (*Seppa*) Jakobi Tuuma perrele. Hingerevisjoni perrä oll' Toomas Hindriku poig. Nigu nätä, oll' nime alussõs häste tavaline Sepä lisanimi ja mängülidse kõüdüsse kuunimega om loonu priinime andja. Kauksist läts nimi ka ruttu lakja, Tuuma vanõmba poja Sepä Juhani tü-tär Anne läts Nõo kihlkunda, noorõmb poig Sepä Jaan läts edimält Ruusalõ, a timä poig Jaan läts edesi Põlgastõ mõisalõ ja tõnõ poig Viidrik Tilssi.

Kose-Uuemõisan sai seo nime Kanavere külä Siimu talu pererahvas, Jaagu poig Tõnu uma perrega. Sääl või olla, et suurõn mõisan valiti nimmis lihtsalõ sõnnu, näütuses om Uuemõisan pantu tüüriistanimmi, midä muial ette ei tulõ, nigu Sablon ja Vaaderpass.

Eestistämise aigu om nimest September ka vallalõ üteld,

asõmalõ võeti Kaiu Tañan, Pindma Vao vallan ja Soomet Kõllõstõ vallan.

Ladinakeeline kuunimi tulõ sõnast *septem* 'säidse', selle et vanan Rooman nakas aastak märdsiukuuga. Vanõmba põlvakõsõ ütli nii kuunimme ku priinimme vällä rõhuga edimädse silbi pääl: *`Septembri*. No üteldäs joba rohkõmb eesti keele muudu: *Septembri*.

Kõivu Madisse ja Runneli Hando näütemängüin «Küüni täitmine» kõnõldas pikält ütest tegeläsest, kaomeistrest nimega Kindralimõisa London. Septembrit mainitas sääl ku üt-te timä kundõt. Peris elu Kindralimõisan (Puskaru külän Tilleoru veere pääl) elli just Septembri-nimeline peremiis. Selle kutsutas Kindralimõisat ka Septembrimõisas. No omma tuu lajalat tunnõdu kotussõ mõlõmba nime maa-registriist kaonu, vahtsõnõ nimi asõmalõ pant, a maamõõtja om iks vist midägi Septembri nimest tiidnü, selle et nurmõtükkele omma pantu nime Augusti, Juuni ja Mai.

SAARÕ EVAR

Kes kül karistanu rüüvli kassi?

URMI AILI

Meil om kül olnu pallo juttu inemiisist, kes eläjit piinasõ ja nalgä jätvä, a veidü um kõnõld eläjist hindäst.

Ütshummok istsõ vana harolid-sõ puu all ja kuuli määnest nagingat ja tsäägutamist puu otsan. Kaiõ üles ja näie nellä ilosat väikukõist oravapoiga mäng-män. Nä hüpsivä iks üte ossa päält tõõsõ pääle ja aiva ütstõist takan. Ja nii mitu päivä jarest.

Tulli sis üts õdak tüült kodo ja kai, et kiäki um puu all maan. Ollegi üts oravapujakõnõ, pais-tu vähä uimanõ. Võti puu alt puja peio ja mõtli, et panõ kasti kosuma. A täl olli nii terävä hamba, et tennäs minno tuu iist näpust purõmisõga.

Veitse ao peräst tä kosusi ja ma vieie tä vahtsõst puu mano ja panni ossa pääle. Lätsi tühjä kasti tarõ mano viimä ja ku tul-li tagasi kaema, mis oravapoig tege, näie jo, et naabri kass lätš, orrav hambidõ vaihõl. Joosi kül perrä, a kass pagõsi huunõ ala kivve vaihõlõ, kost ma tedä inämb kätte es saa.

Saisi sis puu ala ja vahtsõ üles, a es näe inämb üt-tegi poi-

PILT UMA LEHE PILDIARHIIVIST

Rüüvli kass. Tego ei olõ jutun kõnõldu kassiga.

ga. Puu alt leidse inne tuusti karvu. Tõiõ tuugi tarrõ ja miil lätš väega hallõs.

Mõtli, et mille tuu kass nii tekk. Kas tälle andas koton vähä süvvä vai um täl nii suur tapjainstinkt sehen, et piät õkvalt kõik elävä är süümä.

Naksi mõtlõma, et keväjä olli kuldnokil ja tihatsil kah puja, a inämb ei olõ üt-tegi nannü. Vast umma nuu ka är süüdü. Ütli naabrinaasõlõ, et timä kass om kõik oravapuja ja tsirgu är sõõ-nü, mispääle tuu laiuf kassi ja vastaš, et kass um jah kodo kah

mitu oravapääd toonu. Käskse kassi nuhelda ja är aia, ku ma tedä näe. A kass um jo kipõmb ku inemine. Ajat är, a tükü ao peräst hiil iks nuka takast vahtsõst suutäüt.

Kes kül karistasi kassi?

Vanastõ sieie kass hiiri. Ei tiia, kas hiire umma kah jo maa päält är kaonu, et muud süvvä ei olõ ku tsirkõ ja oravit. Ega ei olõki seo aasta üt-tegi hiirt nannü. A tuu iist um pallo tikõ, kül kojaga ja ilma. Kass võissi noid süümä naada, a ju nä ei olõ nii hää maiguga.

Helüluuja ja hiire

PATTE MAIMU

Üleminevä sügüse olf mi majan Antslan sääne tramburai, et kiäki es saa enämb rahu üüse ega päivä. Asi olf nii, et hiire olli pörmandu alt tarrõ tüknu. Paras aig kah: talvõ-korterit olf vajja.

Nuu häbemäldä jüräjä jõud-sõ üüses jo küüki, pedi kõik süümise asja är korjama ja käkmä. Viiemeistri Indrek pahand, et tä es saa maada: hiir olf üüse kõõgin jüränu. Ma ütli kül, et egas hiirekene süüdü ei olõ, enge su kõrva. Nuu kuuldva kolmandadõ tarrõ väikest krabinõtki. Pan-ku üüses vatt kõrva, sis ei kuulõ. Egas ma esi kah hiiri ei taha, nigu kõik õigõ inemise, aga neid es olõ viil tuu süüks kiäki nännü.

Jõudsõgi aig viiemeistri tarrõ, kon näil üüse pidu algu raamaduriuli all vai klavõri seen vai sängü all. Indrek sai vihatsõs kõõgõ inämb klavõri peräst, ja naksõgi mõtlõma sõaplaani hiiri vasta. Timä kõrva ei saa egä või näide krabistamist kullõlda, selle et nä kuulva joba kaugõlt ka vii kiimist ja kärbläse lindamist. Magamalda üüst väsinü, otsõ tä üles vana hiirelõksi, millel pikk nüür ka viil takan. Poo-din om müvvä kül kihvti, aga toda ei julgu majan tarvita. Tuu või inemisele halva tetä.

Joba edimädsel üül lõppi veitüs aos närimine, ku üüse käve üts plaks ja Indrek olf ül-

REIMANNI HILDEGARDI TSEHKENDÜS

len ku välk – sai püündjä surnu hiire kätte nink vei tuu päivä maha matta suurõ haina sisse. Ma naksi hendäette mõtlõma: kassi käävä ringi, visaku näile õkva hommukusõõgis.

Tõsõl õdakul uursõ miis klavõrit, võtsõ ärä üte lavva ja näkse hiitunult, et hiire olliva muusikariista uurnu ja sedä jüränuigi. Häda halv, aga api vajja. Muusik pandsõ löksi kla-

võri sisse. Hiire tahtsõ ka vast mängi, juusksõ mitmõkõisi pil-li müüdä, aga edimädsel üül es olõ Indrekul õnnõ. Hiire naard-sõ mehe üle. No mis sa tiit! Usk ei lupa kül tappa, aga ma ei lupa klavõrit tsurki.

Tä uutsõ vahtsõt üüd, ku lät-ski häste: sai eski kats rüüvlt kätte. Kõõ hüllõmb olf tuu, et näid olf mitu ja viiemeistri es saa vahel sõba silmäle, nii

pedi tä jäl üüse talitama. Aga hiirejaht lätõ õks edesi nigu Indreku unõtuski.

Sis üte üüse parõmba unõ aigu hiilse hiir hää liha-kamara manu. Tuu, eelmidsi õnnõtuidõ seldsimiis, olf seni päsnu. Käve plaks ja Indrek üllen. Hiir olf jäänü jalga müüdä giljotiini ala ja eläsi. Indrek tull tedä mullõ üüse näütämä ja ütelf õnnõdu helü-ga: «Tä eläs!» Ma ütli vasta: «No tuu siiä, ma taalõ tulõ-tangõga näütä!» Aga vastus olf: «Ei, tappa ei tohe!»

Üüse ei saa jo ka tõisi kõr-valõ tedä matma minnä, kohe tä sis nüüd panda. Indrek tekk nii, et pandsõ hiire tühjä pan-gi, mis olf vällän trepi pääl, pangilõ pand kaasõ ja tollõlõ kivi pääle. Tõnõ hommuku olf hiir koolnu. Indrek matsõ tä tõisi kõrvalõ hiiri surnu-aida, esi tõsinõ.

Mitmõ üü joosul püüdsõ tä kinni kokku katstõist hiirt ja nädäli peräst es kuulõ enämb eläjide jürämist.

Vähäkene aigu ildamba olf vüürüesest löks kuun kama-raga kaonu. Sääl kõrval olf mõsukauss tooli pääl ja siip kõrval, aga siipi kah es näe koskil. Indrek sis otsõ tükki aigu ümbretsõõri ja lõpus leüdsõ löksi kavvõlt trepi alt, siip jäigi leüdmäldä. Tuu olf vast roti tüü, a viiemeistri es nakka tollõ vasta sõta pedä-mä tuuperäst, et jürämist es kuulõ ja sümfoonia olf kah joba valmis saanu.

astu, ni sõs joba ette midägi märki.

Timärist pei väega luku Kihnu inemise. Mättä Mare ütelf, et timä jaos olf tatarla-nõ üts parõmbit nõvvoand-jit.

Tahas tan võrokõisilõ üldä: är lätõ mi hää sõpr, illos olõs timmä iks meelen pitä.

ELLERI KALLÕ,
kahos nüüd sis
Esti paikkundliisi ja veidebüskiili
liido iin-miis

Parm tsuskas

Nalapidiga tsuskas ütiskunda mõnõst hellembäst kotussõst
Rõugõ Rebäse külä miis VARUSTINI ANDRES, tunnõt ka nimega PARM.

Tossu Tilda pajatus

Kodoliina sünnü-pääväs

Vahtsõnõ aastatuhat olf käümä lännü. Raamadukogu kõrrald reisijuhtlõ koolitusõ. Kõnõ-lõjas olf kutsut Eesti tunnõt aoluulanõ, kink raadiojutluisi müstlidest Vinnemaast saami kullõlda täambädseni. Üritüs olf avalik, pääle giide olf saal-in muud rahvast kah.

«Suu kuius, ei tiä, mille külh nii,» ütelf kõnõlõja ja pal-

lõf tuvva klaasi vett. Saalin olf üts julgõ jutuga aokiränik, kes arvas: «Kimmäle tuuperäst, et olõti Katariina II tettün lii-nan.» Umalt puult kõnõl aoluulanõ, kuis tä Peterburin tiatrin olf istnu keisrinna Katariina II loozin. «Imelik tunnõ olf,» tunnisi tä, hindäl silmin kavval helk.

Ilosat sünnüpäivä sullõ, kullakallis koduliin!

TOSSU TILDA

Muda Mari pajatus

Oppaja minku siinde!

Ma kuuli raadiost, et kuulõ tahetas haiguisi hirmuh är kin-ni panda ja sääne ammõt nigu «kuulmeistri» kaos aolukku. Õnnõ kõõgõ väikumba kooli, koh om mõni oppaja ja mõnitõist last, saava sükskuust harilik-ku koolitüüd alosta. Ülejäänüisi suuri kuulõ latsõ jääse kodo.

No sõs võissi ollaki haridus-ministri puult koolitüü ütitselt kõrraldõt. Näütüses võissi tetä vahtsõ telekuuli. Latsõ pand-va hummogu teleka käümä ja kaesõ säält saatõkavva nigu tunniplaani. Ku lats opis edimädsõ klassih, sõs kaes tele-kast lugõmisõ oppust ja kirä-

tehnikat. Ku lats opis ütsändäh klassih, kaes Tammsaarõ filme vai Brežnevi kõnnõ salvõstust. Kõik kirätüü käü puutrih, egas käsilde inämb kiäki ei kirotä. Nigu rihäpulkõ ja puuluitsit mõista-i inämb kiäki esi tetä, omma ka mõnõ ütsigu inemise, kiä pleiätsiga kirotä mõistva.

Telekah om egä tunni jaos uma oppaja, nii om terve Eesti pääle vaia õnnõ mõnikümend oppajat. Piä-i jo egä kuulmeis-ri esi umaette digitunnõ vällä mõtlõma, ku olõmi e-riik ja meil om e-kuul. Ülejäänü oppaja või-va är mõtsa siinde minnä. Säält ei saa muud nakkust ku õnnõ puugi käest.

MUDA MARI

Perrähuikaminõ

Tatarlanõ lätõ är

Iispäävä, 10. pöimukuu
vai sis rüäimä päävä õda-

gult lätõ siist ilmast är Timär Seyfullen. Täl olf rauhahädä.

Timär olf kõik neo aastaga Esti tatarlasi päämiis. Vähä tuust – tä olf ka Estimaa veidebüsrahvidõ iinotsan. A miä piäs võrokõisilõ ni seto-sidõlõ tähtsamb olõma, olf taa asi, net Timär olf Esti paikkundliisi ja veidebüs-kiili liido iinotsan kah, a seo olf asi, miä olõ es Estin nii väega teedä-tutva, a vet Õu-rooba veidebüskiili tegemisin ja liikmisin olf seo väega tunt ja seost sis võro kiil ja võro

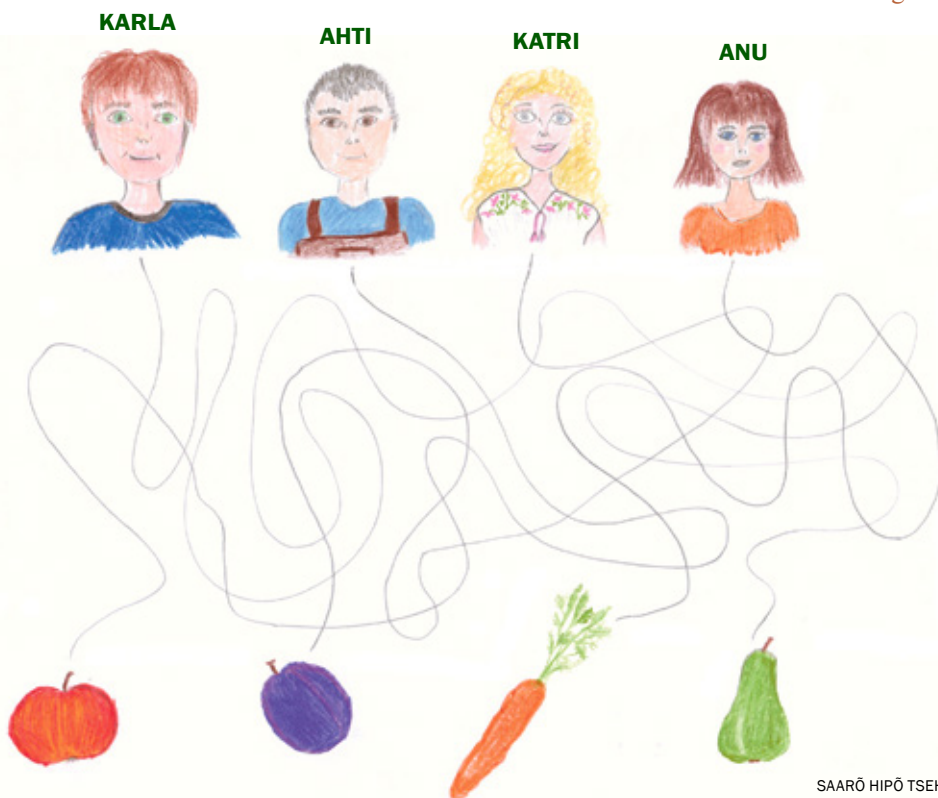
rahvas saiva tutvas niida ku Bretagnen, Friisimaal ku ütlemä ka Katalunjan.

Timäriile miildü väega käv-vü Võromaal ja Setomaal, esierälde miildü tälle muidoki sann. A tä olf kah arkitehti koolitusõga miis, sis kõõgõ inämb miildü tälle olla Moos-tõn, sääl olf tä külh mitunt tretti.

Timäl olf kah väega selge Vinne valtsuse poliitiga ja seoperäst mõistsõ tä mitu kõr-da ette vällä rehkendä, mäant-sit sammõ võidas säältpuult

Otsi' üles, mäene aiavili kinkalõ miildüs!

Karla süü hää meelega
Ahti süü hää meelega
Katri süü hää meelega
Anu süü hää meelega

SAARÕ HIPÕ TSEHKENDÜS

Latsilõ

Vastus saada' üte nädäli joosul
meiliaadrõssi pääle
latsinukk@umaleht.ee
vai postiga:
Uma Leht,
Tartu 48,
65609 Võro.

Vastussõ mano panõ'
kirja uma nimi, vannus
ja kimmähe ka
postiaadrõs.

Vastajidõ vaihõl
loositas vällä
võrokeelitsit
latsiraamatit vai plaatõ.

Latsinukka tugõva'
Võro instituut
ja Võro selts VKKF.

Minevä kõrra vastus:
AIIVILÄSUPP.

Avvohinna saa
OLLI ROMMI (11)
Tartomaalt Külitsest.

Kadri Voorand ja Mihkel Mälgand

5. sükskuul kell 18
Sulbi magasiidan

Pilet 20.-
Perrepilet 50.-
Teedüs 505 6971 vai humalajook@gmail.com